

Themaplan

Gezonde leefstijl

Sociaal Domein
2019 - 2022

Inhoudsopgave

1	<i>Inleiding</i>	3
1.1	Achtergrond	3
1.2	Totstandkoming	3
1.3	Focus themaplan	3
1.4	Leeswijzer	4
2	<i>Huidige situatie van het thema</i>	5
2.1	Achtergrond en aanleiding	5
2.2	De maatschappelijke opgave	7
2.3	Relatie met bestaande beleidskaders en beleidsdoelen	8
3	<i>Wat willen we bereiken?</i>	10
3.1	Resultaten	10
3.2	Indicatoren en nulmeting	10
3.3	Monitoring	12
4	<i>Hoe gaan we dat bereiken?</i>	13
4.1	Wat zetten we in?	13
4.2	Randvoorwaarden	17
5	<i>Hoe gaan we dat organiseren?</i>	18
5.1	Thema-organisatie	18
5.2	Betrokkenheid van de inwoners	19
5.3	Communicatie	20
6	<i>Hoe bekostigen we de uitvoering van het thema</i>	21
6.1	Meerjarenbegroting 2018 – 2022	21
6.2	Risico's	22
	<i>Bijlage 1 Startfoto</i>	23
	<i>Bijlage 2 Gebruikte afkortingen</i>	24

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In Dronten willen we samen meer mogelijk maken. We realiseren ons dat de sociale situatie van onze inwoners veelomvattend is. Het is belangrijk om daarom vanuit elke invalshoek aan te kunnen sluiten bij de leefwereld van onze inwoners. In Dronten benaderen we het sociaal domein daarom breed rekening houdend met de wettelijke kaders. We streven naar een inclusieve participatiesamenleving en gezonde leefomgeving, zowel fysiek als sociaal. Dit staat voor deelname aan en bijdragen in een inclusieve samenleving, waarin iedereen meetelt en we ons veilig voelen. Als gemeente zijn we niet dé speler maar één van de spelers.

Onze ambities hebben we eind 2017 geconcretiseerd in de *maatschappelijke agenda*. Dat hebben we samen met onze partners gedaan, om zo de gedeelde zeggenschap en verantwoordelijkheid te onderschrijven. Tevens hebben we de afgelopen beleidsperiode geëvalueerd. Om onze ambities te kunnen realiseren hebben we in 2018 – na een scenariostudie – de financiële kaders bepaald in de Kadernota 2019 en vastgelegd in de Begroting 2019. Ook heeft de gemeenteraad de *strategie voor het brede sociaal domein 2019-2022* vastgesteld.

1.2 Totstandkoming

Op basis van de financiële kaders en de strategie hebben we in het najaar van 2018 in drie bouwbijeenkomsten met onze inwoners en partners de volgende stappen gezet. In themaplannen – gebaseerd op de vijf thema's van de maatschappelijke agenda – hebben we onze ambities uitgewerkt in concrete gezamenlijke activiteiten. Op basis hiervan gaan we in maatschappelijke coalities aan de slag. De vijf themaplannen zijn:

- Themaplan Participatie
- Themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden
- Themaplan Gezonde leefstijl
- Themaplan Leefbaarheid en veiligheid
- Themaplan Opgroeien en opvoeden

1.3 Focus themaplan

Dit plan heeft betrekking op het thema Gezonde Leefstijl. We willen dat de inwoners van de gemeente Dronten beter en langer voor zichzelf kunnen zorgen door een goede gezondheid. We voelen ons verantwoordelijk voor gezond leven en wonen in Dronten. Goede gezondheid en maatschappelijke participatie stimuleren elkaar. Door te

werken krijg je voldoening en energie, door te wonen in een gezonde buurt die je blij maakt word je gelukkiger en door beweging voel je je langer jong. Een goede gezondheid in de meest brede zin van het woord is een heel belangrijke randvoorwaarde om volwaardig te kunnen participeren in de samenleving.

Voor het thema 'Gezonde Leefstijl' geldt dat er het afgelopen jaar beleid is ontwikkeld en concrete plannen van aanpak tot stand zijn gekomen op de wijze zoals die wordt omschreven in de Strategie voor de Samenleving 2019 – 2022 'Samen meer mogelijk maken'. In paragraaf 2.1 'Huidige situatie van het thema' wordt dit nader toegelicht.

1.4 Leeswijzer

Na de inleiding beschrijven we in hoofdstuk 2 de aanleiding voor dit themaplan. Wat is de huidige situatie en wat zijn de maatschappelijke opgaven. We concretiseren de beoogde resultaten en bijbehorende indicatoren in hoofdstuk 3. Daarna beschrijven we in hoofdstuk 4 hoe we dat gaan bereiken en in hoofdstuk 5 laten we zien hoe we dat organiseren. De kosten en beschikbare budgetten zetten we in hoofdstuk 6 op een rij.

Ten behoeve van het bestuurlijk traject binnen de gemeente is een sturingsnotitie themaplannen sociaal domein 2019-2022 opgesteld. Aangezien de themaplannen (groeierende) producten zijn van een zich continuerende samenwerking met onze partners – en dus geen klassieke gemeentelijke beleids- of uitvoeringsplannen, maar plannen van maatschappelijke coalities – zijn in die overkoepelende notitie de belangrijkste aspecten voor de bestuurlijke kaderstelling ten aanzien van de sturing door de gemeenteraad uitgelicht.

2 Huidige situatie van het thema

2.1 Achtergrond en aanleiding

In 2017 zijn voor het thema "Gezonde Leefstijl" verschillende beleidsdocumenten en plannen van aanpak tot stand gebracht.

- a. sportnota Dronten in Beweging 2018 -2019
- b. plan van aanpak Gezonde Leefstijl 2018 – 2021
- c. plan van aanpak Jongeren Op Gezond Gewicht 2017 – 2019
- d. Speelruimteplan gemeente Dronten 2018.

Ad a. Sportnota Dronten in Beweging 2018 - 2019

De sportnota Dronten in Beweging is in 2017 op een integrale en participatieve wijze tot stand gekomen en door de gemeenteraad in februari 2018 vastgesteld. Bij de ontwikkeling van het strategisch sportbeleid zijn sportverenigingen, onderwijsinstellingen, welzijnsinstellingen en inwoners geconsulteerd. In de nota worden de volgende drie hoofddoelstellingen genoemd:

- in 2021 hebben meer inwoners een gezonde leefstijl
- in 2021 hebben wij onze lokale sportstructuur onderling meer versterkt en
- in 2021 hebben we meer toekomstbestendige sportverenigingen.

Na vaststelling van de nota is een zogenaamde "kopgroep" geformeerd bestaande uit vertegenwoordigers van lokale sportaanbieders. Deze kopgroep werkt de algemene doelstellingen zoals die in de nota worden genoemd in concrete zin uit in jaarlijkse uitvoeringsplannen.

Ad b. Plan van aanpak Gezonde Leefstijl 2018 - 2021

In 2017 heeft de gemeente Dronten Stichting Welzijn De Meerpaal en de GGD Flevoland de opdracht gegeven om een integraal Plan van Aanpak gezonde leefstijl op te stellen. Hierbij heeft de gemeente zowel inhoudelijke (maatschappelijke agenda) als financiële kaders meegegeven. Voordat is gewerkt aan het plan van aanpak is eerst een startdocument opgesteld, dat inzicht geeft in de gezondheid en de gezondheidsbeleving van de inwoners van Dronten. Deze "startfoto" (zie bijlage 1) is de basis geweest voor het formuleren van de hoofddoelstelling die in het Plan van aanpak Gezonde Leefstijl wordt uitgewerkt. In het Plan van aanpak Gezonde Leefstijl van de Meerpaal en de GGD is de onderstaande hoofddoelstelling geformuleerd:

"Door een integrale aanpak wordt het gezondheidspotentieel van de kwetsbare groepen vergroot en zijn de inwoners van de gemeente Dronten gezonder, zelfredzamer en kunnen weer meedoen (participeren) in de samenleving. Wat betekent dat minder inwoners eind 2020 een beroep doen op de (gezondheids)zorg en kunnen de maatwerkvoorzieningen sociaal domein worden afgeschaald."

Deze door De Meerpaal en de GGD geformuleerde (hoofd)doelstelling sluit voor een belangrijk deel aan bij de ambities van de themagroep Gezonde Leefstijl zoals die zijn verwoord in paragraaf 1.3 "Focus Themaplan" van dit document. In het plan van aanpak gezonde leefstijl worden aan de hand van relevantieschema's vier speerpunten bepaald:

- middelengebruik aanpakken en preventieve interventie
- meer bewegen voor volwassenen, minder overgewicht
- het realiseren van een gezonde leefomgeving en
- kwetsbare doelgroepen ondersteunen bij een gezonde leefstijl.

Ook voor deze speerpunten geldt dat ze naadloos aansluiten bij de doelstellingen van de Strategie sociaal Domein en dit themaplan.

Ad c. plan van aanpak Jongeren Op Gezond Gewicht 2017 – 2019

Overgewicht in zijn algemeenheid, maar vooral overgewicht onder jongeren wordt landelijk een steeds groter probleem. Helaas geldt dit ook voor de gemeente Dronten. In Dronten is 11% van de 4 tot 12-jarigen te zwaar. Voor de leeftijd 12 tot 19 jaar ligt dit percentage zelfs op 14%. Om die reden heeft het gemeentebestuur van Dronten in 2017 besloten JOGG-gemeente te worden. JOGG staat voor Jongeren Op Gezond Gewicht.

Vanaf 2017 is er een JOGG-regisseur aangesteld die samen met alle betrokken partners bijdraagt aan een zo gezond mogelijke leefomgeving voor jongeren in de leeftijd tot 19 jaar. In het plan van aanpak worden verschillende interventies, activiteiten en campagnes genoemd die in de periode 2017 tot en met 2019 in Dronten plaatsvinden. Bij de planning en de prioritering van de acties wordt rekening gehouden met onderzoeksgegevens die zijn verzameld door de GGD Flevoland.

Ad d. Speelruimteplan gemeente Dronten 2018

In juli 2018 is het speelruimtebeleid voor de gemeente Dronten geactualiseerd en vastgelegd in het Speelruimteplan 2018. Het credo van het nieuwe speelruimtebeleid is "Mensen verleiden tot samen buiten bewegen!".

In de komende periode willen we van formele naar meer informele speelruimte. Op formele speelplekken komt ruimte om de natuur te ontdekken en het landschap te

ervaren. Hierdoor krijgt de openbare ruimte meer speelwaarde voor kinderen. De creativiteit van kinderen staat voorop. Kinderen, jongeren, maar ook volwassenen moeten worden verleid om naar buiten te gaan en steeds meer te ontdekken. Zitten is het nieuwe roken. De uitdaging is mensen meer achter de computer, telefoon of TV weg te halen en ze meer in beweging te krijgen.

Bij de ontwikkeling van de plannen en bij het aanpassen van de huidige speelvoorzieningen is en wordt nauw samengewerkt met bewoners en met name met de kinderen en jongeren zelf. Zo hebben basisschoolkinderen door middel van het invullen van vragenlijsten en het maken van tekeningen hun ideeën en wensen mogen uiten. De oudere jeugd is vooral benaderd via social media. De inbreng van de jongeren is meegenomen bij de verdere uitwerking van het beleid. Het speelruimteplan is heel concreet ingericht. Per speelplek is aangegeven wat de acties zijn voor de komende jaren. De actie "omvormen tot informele speelruimte" komt regelmatig terug in het overzicht met de acties per speelplek.

In de hierboven genoemde beleidsdocumenten zijn veel cijfers en data opgenomen die inzicht geven in de gezondheidstoestand en de gezondheidsbeleving van de inwoners van Dronten. Soms worden deze gegevens per kern of wijk weergegeven. Deze gegevens vormen de belangrijkste basis voor het ontwikkelen van plannen, het maken van keuzes en het stellen van prioriteiten. In bijlage 1 zijn de meest relevante cijfers verwerkt.

2.2 De maatschappelijke opgave

In het thema Gezonde Leefstijl stonden de volgende vragen centraal:

- Hoe verwerken we het huidige beleid in dit themaplan?
- Wat vinden we van het huidige beleid en de huidige samenwerking?
- Wat kan beter en wie missen we in de bestaande netwerken?
- Welke raakvlakken zien we met de andere thema's en de strategie sociaal domein?

In de volgende hoofdstukken (wat gaan we doen en hoe gaan we dat doen?) zullen de actiepunten worden verwerkt die genoemd zijn in de documenten die in de vorige paragraaf zijn omschreven.

Voor de ontwikkeling van dit plan is samengewerkt met de themagroep Gezonde Leefstijl. Deze themagroep is samengesteld uit vertegenwoordigers namens welzijnsinstellingen, zorginstellingen sportverenigingen. Volgens de themagroep Gezonde Leefstijl kunnen we niet volstaan met het enkel benoemen van actiepunten uit de eerder genoemde bestaande beleidsdocumenten. Vastgesteld is dat er in de huidige praktijk verschillende verbeterpunten te benoemen zijn en dat er in de bestaande samenwerkingsverbanden belangrijke partners ontbreken. Hier volgt in willekeurige

volgorde een opsomming van de aandachtspunten en verbeterpunten die door de themagroep zijn aangereikt:

- Politie, huisartsen, OFW, sportverenigingen en onderwijs/schoolmaatschappelijk werk moeten meer betrokken worden bij de ontwikkelingen van beleid;
- Meer aandacht voor kwetsbare groepen;
- Huisartsen dienen zich meer bewust te zijn van drie leefstijlinterventies die zijn goedgekeurd door het ministerie en de zorgverzekeringen;
- De communicatie over de Pas van Dronten kan (nog) beter; er zijn nog steeds te veel mensen en organisaties die onvoldoende bekend zijn met dit waardevolle instrument;
- Onderzoek (nog meer dan nu het geval is) de mogelijkheden om leerlingenraden in het VO te betrekken bij het ontwikkelen en uitdragen van plannen;
- De interne afstemming binnen de gemeentelijke afdelingen kan beter; denk bv. aan het realiseren van de waterpunten;
- Maak gebruik van nieuwe bronnen om kwetsbare doelgroepen te bereiken. Denk hierbij aan Burgers uit de Knel, de Voedselbank, Diaconieën, kinderdagverblijven en Humanitas.

In het vervolg van dit themaplan komen deze punten terug. Dit geldt ook voor de input vanuit de wijknetwerken. Tijdens de 2^e bouwbijeenkomst hebben vertegenwoordigers namens de wijknetwerken issues en wensen aangereikt die terugkomen in de hoofdstukken 3 en 4 van dit plan.

2.3 Relatie met bestaande beleidskaders en beleidsdoelen

Over de raakvlakken met de strategie en de andere thema's is in de inleiding al gesteld dat een goede gezondheid in de meest brede zin van het woord een heel belangrijke randvoorwaarde is om volwaardig te kunnen participeren in de samenleving. Met andere woorden, het bevorderen van een gezonde leefstijl voor alle inwoners van Dronten is van essentieel belang voor het realiseren van de doelstellingen die door de overige themagroepen zijn opgesteld. Ook in de strategie wordt deze stelling met nadruk genoemd en wordt aangegeven dat in de werkwijze binnen het sociaal domein de verbinding wordt gezocht tussen gezondheid, sport, jeugd en ouderen.

Voor de thema's sport en gezondheidsbevordering zijn we in tegenstelling tot andere thema's binnen het sociaal domein minder aan wettelijke kaders gebonden. Wel zijn er regelingen die we als gemeente zelf hebben bedacht. College en raad hebben ingezien dat een goede gezondheid belangrijk is en hebben hier via de kadernota 2018 extra middelen voor beschikbaar gesteld. Naast de bestaande gelden voor sport, speelruimtebeleid en gezondheid lijken de middelen toereikend om de plannen binnen het thema gezonde leefstijl handen en voeten te geven.

De grootste uitdaging zit op het sociale vlak. De afgelopen jaren is het lastig gebleken de kwetsbare groepen in de samenleving te bereiken. Mede door de inbreng van de buurtsportcoaches is er ingezet op extra voorzieningen en activiteiten om te sporten en te bewegen. In de meeste gevallen worden de activiteiten in algemene zin aangeboden en zijn het juist de mensen die zich al bewust zijn van een gezonde leefstijl die gebruik maken van het aanbod. Het doel is het gezondheidspotentieel te vergroten, maar door dit mechanisme wordt dit doel niet bereikt. De uitdaging is dus om kwetsbare doelgroepen, zoals allochtonen, mensen met een minimum inkomen, mensen met een beperking, inwoners met GGZ-problematiek, eenzame ouderen, etc. te bereiken en hen ertoe te bewegen gebruik te maken van het ruime aanbod aan sport- en beweegmogelijkheden in Dronten.

3 Wat willen we bereiken?

3.1 Resultaten

Het overkoepelende doel van het thema Gezonde Leefstijl is dat goede gezondheid en maatschappelijke participatie elkaar stimuleren en bijdragen aan het welbevinden van inwoners. In de maatschappelijke agenda is dit vertaald naar vier resultaten.

Resultaat	Sub-resultaten
Inwoners bewegen meer	Meer inwoners voldoen aan de landelijke beweegnorm
	Meer inactieven maken gebruik van het sport- en beweegaanbod in Dronten
	De beweegactiviteiten van alle doelgroepen worden uitgebreid.
Inwoners zijn zich meer bewust van de risico's van ongezond eten	Kwetsbare doelgroepen krijgen voorlichting over gezonde voeding
	Door middel van campagnes (groente/fruit, drinkwater, etc.) worden jongeren bewust gemaakt van de risico's van ongezond eten.
	Meer sportverenigingen en meer scholen hebben een gezonde kantine.
Meer inwoners dragen bij aan hun eigen gezonde leefomgeving	Er komen meer drinkwaterpunten in Dronten
	De beweeg- en sportmogelijkheden in de openbare ruimte nemen toe.
Het aantal inwoners met verslavingsproblemen neemt af en meer inwoners zijn zich bewust van de gevaren van genotmiddelen	Gezamenlijke aanpak van verslavingspreventie.
	Handhaving van verkoop van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar in detailhandel, horeca en sportkantines.
	Alle scholen bieden voorlichting over de gevaren van genotmiddelen aan
	Ouderen en professionals in de ouderenzorg worden periodiek voorgelicht over de gevaren van met name alcohol.

3.2 Indicatoren en nulmeting

Hieronder staan de indicatoren bij de te behalen resultaten beschreven voor het thema gezonde leefstijl. De vetgedrukte indicator zal in rapportages voor de gemeenteraad

opgenomen worden. De overige indicatoren worden gebruikt als sturingsinformatie voor het management. In de laatste kolom is de nulmeting opgenomen. In bijlage 1 zijn de nulmetingcijfers samengevat in een startfoto.

Resultaat	Indicatoren	Nulmeting
Inwoners bewegen meer	• % inwoners dat voldoet aan de Beweegrichtlijn • % inwoners met overgewicht • Aantal sportverenigingen dat activiteiten organiseert samen met maatschappelijke partners	• Inactief jongeren: Dronten Noord (40%), Dronten Midden (34 %), Swifterbant (25%) • Inactief volwassenen: Biddinghuizen (43%), Swifterbant (25%) • 25% van de jongeren in Dronten Noord hebben overgewicht, 18 % in Swifterbant, 16% in Biddinghuizen • 37 % van de volwassenen in Biddinghuizen hebben te maken met overgewicht
Inwoners zijn zich meer bewust van de risico's van ongezond eten	• Aantal voorlichtingsbijeenkomsten en campagnes over gezonde leefstijl	• Geen cijfers beschikbaar over 2018; vanaf 2019 wordt hiermee gestart
Meer inwoners dragen bij aan hun eigen gezonde leefomgeving	• Aantal maatregelen om sporten, bewegen en ontmoeten te bevorderen • Aantal extra drinkwaterpunten • Gebruik bewonersbudget voor beweegactiviteiten • Aantal extra beweegvoorzieningen in de openbare ruimte	• Geen cijfers beschikbaar over 2018; vanaf 2019 wordt hiermee gestart
Het aantal inwoners met verslavingsproblemen	• % inwoners dat alcohol drinkt	• 35 % van de jongeren heeft ooit alcohol gedronken

neemt af en meer inwoners zijn zich bewust van de gevaren van genotmiddelen	• % binge drinken onder jongeren • % inwoners dat rookt	15% van de volwassenen is een overmatige drinker • 22% van de jongeren doet aan binge drinken
---	--	---

Vetgedrukt = raadsindicatoren

Bron: Gezondheidsmonitor GGD 2016

3.3 Monitoring

Om onze ambities te realiseren, moeten we kunnen volgen waar we staan. Gaat het de goede kant op of blijven we achter. Monitoring van de genoemde indicatoren is een belangrijke motor in onze strategie. We hebben daarom een nulmeting gedaan op alle indicatoren en gaan in de periode 2019-2022 periodiek de voortgang en ontwikkeling op deze indicatoren volgen.

Deze monitoring op basis van indicatoren gaan we verrijken, door stapsgewijs meer kwalitatieve aspecten toe te voegen. We willen de genoemde indicatoren beter kunnen duiden door ze in perspectief te plaatsen in gesprek met inwoners, partners en gemeenteraadsleden.

Hiervoor organiseren we bijvoorbeeld werkbezoeken, halen we verhalen op en beleggen we rondetafelgesprekken en informatieve (raads)bijeenkomsten. Cijfers in het sociaal domein spreken namelijk niet voor zich, maar moeten besproken worden om betekenis te krijgen. Op het terrein van gezondheid worden door de GGD veel gegevens verzameld. Ook op landelijk niveau zijn veel gegevens beschikbaar (CBS, VNG en de landelijke sportkoepels) waar gebruik van kan worden gemaakt. Vooralsnog lijkt het niet noodzakelijk naast deze gegevens zelf extra informatie te gaan verzamelen.

4 Hoe gaan we dat bereiken?

4.1 Wat zetten we in?

In het onderstaande overzicht wordt per beoogd resultaat aangegeven welke activiteit/voorziening/campagne/instrument wordt ingezet, wie daar verantwoordelijk voor is en wanneer het plaats gaat vinden. De beoogde resultaten "inwoners met verslavingsproblemen neemt af" en "meer inwoners zijn zich bewust van de gevaren van genotmiddelen" zijn samengevoegd.

Tegengaan verslavingsproblemen en bewustwording gevaren genotmiddelen

Activiteit	Verantwoorde- lijke organisatie of persoon	Samenwerkings- partners	Wanneer
Vroegsignalering (deskundige voorlichting aan professionals in het onderwijs, jongerenwerk, etc. door specialisten om problematisch middelengebruik vroegtijdig te herkennen)	Tactus	Meerpaal Scholen Gemeente Sportverenigingen GGD	2019 2020 2021 2022
Moti-55 (tegengaan problematisch alcoholgebruik bij ouderen door voorlichting aan ouderen en professionals)	Tactus	Forsza Amethist verslavingszorg	2020
Nieuwe preventieactiviteiten ontwikkelen door lokale partners (samenwerking lokale partners)	GGD/Meerpaal	Tactus Forsza Gemeente Meerpaal GGD	2019
Op tijd Voorbereid (voorlichting op basisscholen over gevaren van genotmiddelen)	Tactus	Basisscholen Gemeente	2019 2020 2021 2022
Niet afw8en maar Voorbereiden (voorlichting over genotmiddelen in het voortgezet onderwijs)	De Meerpaal (JJW)	Scholen Politie	2019 2020 2021 2022
Leefstijllessen op het VO (lessen over gezonde voeding, bewegen, etc.)	GGD	Scholen	2019

Roken verbieden op sportparken en schoolpleinen (mogelijkheden APV onderzoeken) *	Gemeente	Sportverenigingen Scholen Gemeente (VHV)	2019
In beeld brengen in welke mate (soft)drugs een probleem is onder jongeren in Dronten	Tactus	Meerpaal/JJW GGD onderwijs	2020

* in 2020 verbiedt de tabaks- en rookwarenwet het roken op schoolterreinen.

Inwoners bewegen meer

Activiteit	Verantwoorde -lijke organisatie of persoon	Samenwerkings- partners	Wanneer
Bewegen naar Werk, Bewegen Werkt, FLOW (beweegprojecten voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt)	Gemeente	Meerpaal (BSC)	2019 2020
(S)Cool Sport (kennismakingslessen bij sportaanbieders)	Meerpaal (BSC)	Sportaanbieders Scholen	2019 2020
Grenzeloos Actief (beweegactiviteiten in de zorg)	Meerpaal (BSC)	Zorginstellingen	2019
Realiseren sport- en beweegaanbod voor kwetsbare doelgroepen, zoals beweegtuinen voor ouderen en wandelroutes vanaf verzorgings- en ouderenvoorzieningen (jong-oud projecten)	Gemeente / Meerpaal (BSC)	Sportverenigingen Gemeente Meerpaal (BSC)	2019
Sportconsult (ouderen/mensen met een beperking adviseren en eventueel doorverwijzen naar sportverenigingen)	Meerpaal (BSC)	Sportverenigingen Meerpaal (ouderenwerk)	2019
Organiseren beweegactiviteiten op het AZC	Meerpaal (BSC)	COA Gemeente	2019 2020 2021 2022
Campagne Gratis Bewegen, gewoon Doen (gratis beweegactiviteiten voor leerlingen in het basisonderwijs)	JOGG-regisseur	Basisscholen Meerpaal (BSC)	2019
QM-test op alle basisscholen (test volgens het Athletic Skills Model waarbij kinderen worden getest op hun fysieke mogelijkheden/motoriek om	Meerpaal (BSC)	Gemeente Basisscholen sportverenigingen	2019 2020 2021

zodoende een goed sportadvies te kunnen geven)			
(S)Coolplay (naschoolse sport- en beweegactiviteiten op schoolpleinen)	Meerpaal (BSC)	Scholen Kinderopvang	2019
Periodieke beweegactiviteiten voor alle doelgroepen in alle kernen van de gemeente Dronten	Meerpaal (BSC)	Onderwijs Sportverenigingen gemeente	2019 2020 2021 2022
Bevorderen samenwerking tussen scholen, BSO en sportverenigingen om extra beweegactiviteiten aan te bieden onder en na schooltijd	Meerpaal (BSC)	Onderwijs sportverenigingen	2019 2020
Structurele activiteiten op het Johan Cruijff Court Dronten	Meerpaal (JJW en BSC)	Onderwijs sportverenigingen	2019 2020 2021 2022
Pilot samenwerking sportvereniging – maatschappelijke organisatie met als doel een beweegactiviteit op te zetten voor een kwetsbare doelgroep	JOGG-regisseur	Sportvereniging (Shoganai)	2019

Inwoners zijn zich meer bewust van de risico's van ongezond eten

Activiteit	Verantwoorde- lijke organisatie of persoon	Samenwerkings- partners	Wanneer
Voorlichting mensen met afstand tot de arbeidsmarkt over gezond eten	Gemeente	Diëtiste	2019
Campagne groente en fruit op 3 BSO's en kinderopvang (stimuleren van groente/fruit eten)	JOGG-regisseur	Meerpaal (BSC) BSO kinderopvang GGD	2019
Opstellen wegwijsgids gezonde voeding voor statushouders	Gemeente	Vluchtelingenwerk	2019
Stimuleren gezonde sportkantine, Gezonde School, gezonde kinderopvang en gezonde schoolkantine	Gemeente	Meerpaal (BSC) Sportverenigingen VO-scholen GGD	2019 2020
Campagne Drinkwater VO en PO (stimuleren gebruik drinkwater ipv frisdrank/energiedrink)	JOGG-regisseur	Scholen	2019 2020

Verbinding aangaan met lokale supermarkten over gezonde voeding (voorlichting en belonen goed gedrag)	JOGG-regisseur	Gemeente Supermarkten	2019 2020
Contact leggen met voedselbank over aanbod van producten *	De Meerpaal	Voedselbank Supermarkten	2019

* De Voedselbank houdt zich aan de landelijke richtlijnen, maar binnen deze landelijke kaders worden de mogelijkheden verkend.

Meer inwoners dragen bij aan hun eigen gezonde leefomgeving

Activiteit	Verantwoorde-lijke organisatie of persoon	Samenwerking-partners	Wanneer
Realisatie extra beweegtuinen in de openbare ruimte)	Gemeente	Dorpsbelangen Meerpaal (BSC)	2020
Uitwerking Speelruimteplan (per wijk/speelplek de inrichting aanpassen aan de behoeften en wensen van de betreffende inwoners)	Gemeente	Dorpsbelangen	2019 2020 2021
Realisatie extra drinkwaterpunten	Gemeente	Meerpaal (BSC) JOGG	2019 2020
Stimuleren gebruik te maken van bewonersbudget voor gezonde voorzieningen en gezonde activiteiten	Gemeente	Dorpsbelangen	2019
Realisatie extra fietspaden en fietsroutes	Gemeente	Provincie	2021
Onderzoek naar mogelijkheden tot realisatie van extra wandelroutes vanaf ouderenvoorzieningen	Gemeente	Instellingen voor ouderenzorg Meerpaal Welzijn	2020
Creëren van een beweegvriendelijke omgeving op een nader te bepalen plek in Biddinghuizen en Swifterbant (in Biddinghuizen en Swifterbant bewegen inwoners relatief minder t.o.v. de kern Dronten)	Meerpaal/GGD	Gemeente	2019

4.2 Randvoorwaarden

Het realiseren van onze ambities gaat niet vanzelf. Bij alles wat we doen denken we aan onze inwoners. We doen zoveel mogelijk in gezamenlijkheid. We denken daarbij vanuit hun logica en sluiten aan op hun beleving. Om dit waar te maken zetten we een aantal motoren in om voortuit te komen. Deze motoren zijn in de strategie beschreven en zijn daarmee ook belangrijke randvoorwaarden voor dit themaplan. De motoren zijn:

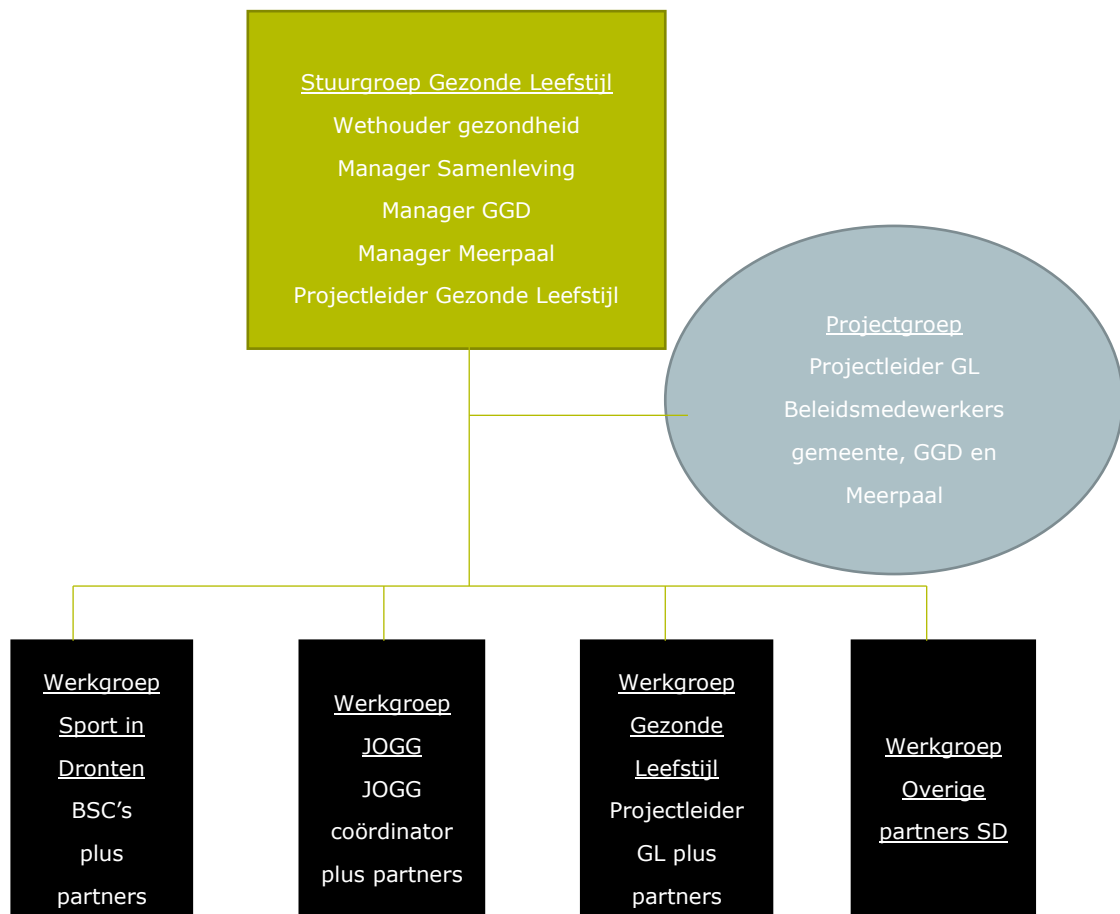
- *Dronter Koers*: we versterken onze Dronter Koers door het sociaal domein te verbreden in de wijknetwerken. We gaan meer aandacht geven aan het activeren van niet-professionele netwerken.
- *Preventie en vroegsignalering*: we maken effectief gebruik van de mogelijkheden die het voorveld biedt, zetten we in op sociale cohesie en zetten we veelgebruikte maatwerkvoorzieningen om in algemene voorzieningen. Ook activeren we vanuit de Dronter Koers het niet-professionele netwerk meer, om eerder signalen op te pikken en in actie te komen.
- *Afschalen en opschalen*: we stimuleren afschalen waar dat kan, en direct opschalen waar dat moet. Dat betekent ook het creëren van doorstroommogelijkheden om deze vervanging te bevorderen om daarbij zo goed mogelijk aan te sluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners.
- *Innovatieve werkvormen*: We geven ruimte aan innovatieve werkvormen zoals het vormgeven van de juiste manier van inwonersparticipatie en andere innovatieve werkvormen.
- *Maatschappelijke coalities en verbinding leggen*: de komende vier jaren gaan we nog meer focus aanbrengen in de samenwerking met maatschappelijke partners en zorgaanbieders. Zodat zij daadwerkelijk eigenaarschap, medezeggenschap en verantwoordelijkheid voor de resultaten en de doelstellingen krijgen.
- *Monitoring en bedrijfsvoering*: we willen de monitoring in het sociaal domein verrijken. We willen ons richten op betekenisvolle indicatoren, die we vervolgens kwalitatief duiden in gesprek met inwoners en partners.

5 Hoe gaan we dat organiseren?

5.1 Thema-organisatie

In hoofdstuk 2 waarin de huidige situatie rond het thema Gezonde Leefstijl wordt omschreven, is al gemeld dat er op dit moment al sprake is van coalities en samenwerking tussen verschillende organisaties. Rond het thema Gezonde Leefstijl weten betrokkenen elkaar al goed te vinden. Gezondheid is van ons allemaal. Men is zich bewust van die gezamenlijke verantwoordelijkheid op dit vlak. Waar mogelijk zal de komende periode die samenwerking worden versterkt of uitgebreid. De Meerpaal en de GGD hebben voor de uitwerking van het Plan van Aanpak Gezonde Leefstijl een organisatiestructuur ingericht die één op één kan worden gehanteerd voor het bewaken van de voortgang van een belangrijk deel van dit themaplan.

Naast deze projectorganisatie draait nog de zogenaamde "kopgroep", waarover in paragraaf 2.1 wordt gesproken. De "kopgroep" (vertegenwoordigers namens de lokale sportaanbieders) werkt de sportnota Dronten in Beweging verder uit en wordt voorgezeten door de beleidsmedewerker sport.

5.2 Betrokkenheid van de inwoners

Onze inwoners zijn ons uitgangspunt. We volgen hun logica en beleving. Als we werken vanuit de logica en beleving van de inwoner, moeten we weten wat er leeft, welke gedachten er zijn en welke gevoelens en ideeën leven in de samenleving. Dat betekent: het gesprek aangaan en vervolgens de handen ineen slaan en doen.

We hebben de afgelopen jaren in het sociaal domein in Dronten al mooie voorbeelden van innovatieve werkvormen en vormen van inwonersparticipatie gezien. Ook de komende jaren is de participatie van onze inwoners een speerpunt. Dat pakken we goed aan en niet alleen vanuit het sociaal domein. Daarom gebruiken we de komende periode om samen te bepalen hoe we inwonerparticipatie gemeente breed (bestuur, management en uitvoering) zo goed en concreet mogelijk kunnen gaan vormgeven met onze inwoners en partners.

We stellen budget beschikbaar voor experimenten en initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan de totstandkoming van de themaplannen en de uitvoering hiervan. Zo geven we ruimte aan innovatieve werkvormen zoals het vormgeven van de juiste manier van inwonersparticipatie

en andere innovatieve werkvormen

Het samenspel met betrokken organisaties heeft bij de totstandkoming van de eerder genoemde beleidsdocumenten een belangrijke rol gespeeld. Hierbij wordt vooral bedoeld op de beleidsontwikkeling. Voor wat betreft de uitvoering van het beleid is er nog een flinke slag te maken. Met name vrijwilligersorganisaties, zoals de sportverenigingen, hebben hun handen meer dan vol aan hun eigen primaire taken. Er is bij deze organisaties onvoldoende ruimte om mee te denken over en mee te werken aan het behalen van maatschappelijke doelen. Sportverenigingen geven aan graag die maatschappelijke rol te willen oppakken maar geven daarbij ook aan dat daarvoor in de huidige situatie de menskracht (zowel kwaliteit als kwantiteit) ontbreekt. In de "kopgroep" wordt nagedacht over het beter positioneren van de sportverenigingen.

Het betrekken van individuele inwoners bij de beleidsontwikkeling is de afgelopen periode onvoldoende uit de verf gekomen. Alleen voor het Speelruimteplan geldt dat de inwoners een goede inbreng hebben gehad. Bij de sportnota is wel een serieuze poging

gedaan door het organiseren van een themabijeenkomst voor inwoners maar helaas was de opkomst hier minimaal.

5.3 Communicatie

Het belang van een gezonde leefstijl waarin er plaats is voor voldoende beweging en waarin men zich bewust is van gezonde voeding is vooral een kwestie van intrinsieke motivatie. De juiste communicatiestrategie is hierbij van essentieel belang. Het gaat erom dat we een goed beeld hebben van onze doelgroep, dat we de doelgroep weten te vinden, dat we aan kunnen sluiten bij hun beleving, om vervolgens dat duwtje in de rug te geven dat ervoor nodig is om ze intrinsiek te motiveren om met een gezonde leefstijl aan de slag te gaan.

Hoe doen we dat?

Begin 2019 organiseren we een factor C-sessie met de themagroep om:

1. Een gedeeld besef van de opgave te krijgen (Wat)
2. De belangrijkste actoren te inventariseren (Wie)
3. Een gezamenlijk verhaal te maken (Hoe)
4. Gezamenlijke kalender te maken (Wanneer)

6 Hoe bekostigen we de uitvoering van het thema

6.1 Meerjarenbegroting 2018 – 2022

Bij de vaststelling van de documenten genoemd in hoofdstuk 2 zijn middelen beschikbaar gesteld. De bedragen in het onderstaande overzicht zijn niet rechtstreeks te herleiden uit de gemeentebegroting. De bedragen die in de gemeentebegroting zijn opgenomen worden voor een groot deel ingezet voor personeel, onderhoud van de gemeentelijke sportaccommodaties en inrichting van de gymnastieklokalen. De bedragen die zijn opgenomen in het schema, zijn bedragen die jaarlijks beschikbaar zijn voor de activiteiten die zijn genoemd in hoofdstuk 4. van dit plan. Het gaat hierbij om de volgende beschikbare middelen:

• Sporten en Bewegen in de buurt (buurtsportcoaches)	€ 205.000,00
• Gezond in de Stad (GIDS-gelden)	€ 94.000,00
• Algemene voorziening jeugd	€ 59.000,00
• Sportstimulering	€ 55.000,00
• Bewegen kwetsbare doelgroepen (sportnota)	<u>€ 10.000,00</u>
TOTAAL	€ 423.000,00

De bedragen zijn indicatief toegerekend aan de resultaten in het onderstaande schema.

Resultaat	Sub-resultaten	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Minder verslavingsproblemen en meer inwoners zijn zich bewust van de gevaren van genotmiddelen	Subsidies	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
	GIDS	€ 94.000	€ 94.000	€ 94.000	€ 94.000
Inwoners bewegen meer	Activiteiten	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
	Subsidies				
	BSC	€ 205.000	€ 205.000	€ 205.000	€ 205.000
	Kwetsbare doelgroepen	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Inwoners zijn zich meer bewust van de risico's van ongezond eten	JOGG	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000

Meer inwoners dragen bij aan hun eigen gezonde leefomgeving	Speelruimte-plan subsidies	PM € 20.000	PM € 20.000	PM € 20.000	PM € 20.000
TOTAAL		€ 423.000	€ 423.000	€ 423.000	€ 423.000

6.2 Risico's

In dit themaplan worden veel realistische ambities verwoord, maar hieraan zitten ook risico's.

- Te hoge ambities en te veel veranderingen in een keer kunnen leiden tot overvragen van organisaties. Met name voor de toch al kwetsbare vrijwilligersorganisaties is het de vraag in hoeverre zij aan kunnen haken, zonder dat dit ten koste gaat van hun primaire taken (voldoende kader, voldoende vrijwilligers, financieel gezond, accommodatie op orde, etc.).
- Te veel maatwerk kan ook leiden tot een gebrek aan uniformiteit en mogelijk willekeur. Wijken met actieve en betrokken burgers kunnen hierdoor "over" worden beloond.
- De voorgestelde ambities en plannen maken ook dat er een cultuuromslag nodig is voor de ambtelijke organisatie en de politiek, maar ook bij grote welzijnsorganisaties die veelal redelijk traditioneel zijn georganiseerd en te werk gaan. Zijn de overheid en de grote instellingen bereid dingen los te laten.
- Maar ook voor de inwoners betekent het een cultuuromslag; je bent in toenemende mate zelf verantwoordelijk en niet alles wordt voor jou georganiseerd.

Bijlage 1 Startfoto

Startfoto gemeente Dronten

Overgewicht

Piek jongeren:
Dronten Noord (25%), Swifterbant (18%), Biddinghuizen (16%)

Piek volwassenen:
Swifterbant (37%)

Mentale gezondheid

Jongeren: 12% van de jongeren heeft een verhoogd risico op psychosociale problemen en 5% is onvoldoende weerbaar
Volwassenen: 33% van de volwassenen heeft een verhoogd risico op depressie en angststoornis, 7% is ernstig eenzaam en 2% zeer ernstig eenzaam

Inactief

Piek jongeren:
Dronten Noord (40%), Dronten midden (34%) Swifterbant (25%)

Piek volwassenen:
Biddinghuizen (43%) Swifterbant (40%)

Ervaren gezondheid

Volwassenen:
19% van de volwassenen ervaart een minder goede gezondheid

Alcohol

Jongeren: 22% van de jongeren doet aan bingedrinken, 35% van de jeugd heeft ooit gedronken
Volwassenen: Onder volwassenen is alcohol normaal, 83% drinkt, 15% is een overmatige drinker

Sociaal Economische Status

In Dronten midden en Biddinghuizen zijn de meeste minima inkomens

Bijlage 2 Gebruikte afkortingen

BSC = Buurt Sport Coach

CBS = Centraal Bureau voor Statistiek

GGD = Gemeentelijke Gezondheidsdienst

GGZ = Geeestelijke Gezondheidszorg

GIDS = Gezond in de Stad

GL = Gezonde Leefstijl

JOGG = Jongeren Op Gezond Gewicht

JJW = Jeugd en Jongerenwerk

OFW = Oost Flevoland Woondiensten

SD = Sociaal Domein

VHV = Vergunningen Handhaving en Veiligheid

VNG = Vereniging Nederlandse Gemeenten

VO = Voortgezet Onderwijs